ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ
ਅਤੇ
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ

ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ

- 15 ਜਨਵਰੀ 2001 ਵਿੱਚ ਜਿੰਮੀ ਵੇਲਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਰੀ ਸੈਂਗਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ 288 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।
- ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ 6ਵੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵੈੱਬਸਾਈਟ।
- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ 48 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੇਖ ਹਨ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ

- 1. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ – 48 ਲੱਖ ਲੇਖ
- 2. ਸਵੀਡਿਸ਼ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ – 19 ਲੱਖ ਲੇਖ
- 3. ਡੱਚ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ – 18 ਲੱਖ ਲੇਖ
- 4. ਜਰਮਨ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ – 18 ਲੱਖ ਲੇਖ
- 5. ਫਰੈਂਚ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ - 16 ਲੱਖ ਲੇਖ

- ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੂਸੀ, ਇਤਾਲਵੀ, ਸਪੇਨੀ, ਜਪਾਨੀ, ਵੀਅਤਨਾਮੀ, ਚੀਨੀਂ, ਯੂਕਰੇਨੀ, ਕਾਤਾਲਾਨ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਆਦਿ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ

- ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ
- ਦੋਵੇਂ ਲਿਪੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇੱਕ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ
- ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੂਗਣੀ ਹੈ ਪਰ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਛੋਟਾ ਹੈ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ

- ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਦੇ 288 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 106ਵਾਂ ਨੰਬਰ।
- ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 3 ਜੂਨ 2002 ਵਿੱਚ ਹੋਈ।
- ਅਗਸਤ 2004 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ।
- ਮਈ 2015 ਵਿੱਚ 17,000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੇਖ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ

- ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 10 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੇਜ ਵਿਊਜ਼।
- ਸਰਗਰਮ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ – 34
- ਬਹੁਤ ਸਰਗਰਮ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ – 7
- ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ – 4

ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ

ਉੱਨਤ ਖ਼ਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮਦਦ

| ਭਾਸ਼ਾ =[[ਜਰਮਨ ਭਾਸ਼ਾ]]
| ਕਾਲ =
| ਵਿਧਾ = [[ਐਪਿਕ ਥੀਏਟਰ]]{{·}}[[ਗੈਰ-ਅਰਸਤੂਵਾਦੀ ਡਰਾਮਾ]]
| ਵਿਸ਼ਾ =
| ਲਹਿਰ = [[ਮਾਰਕਸਵਾਦ]]
| ਮੁੱਖ_ਰਚਨਾ=
|ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ =
|ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ =
| ਦਸਤਖ਼ਤ = Brecht Unterschrift.jpg
| ਜਾਲ_ਪੰਨਾ =
| ਟੀਕਾ-ਟਿੱਪਣੀ =
| ਮੁੱਖ_ਕੰਮ =
}}
'''ਬਰਤੋਲਤ ਬਰੈਖ਼ਤ''' ({{IPA-de|'bɛʁtɔlt 'bʁɛçt|lang|De-Bertolt_Brecht.ogg}} '''ਬਿਆਤੋਲਤ ਬ੍ਰੈਸ਼ਤ'''; ਜਨਮ ਸਮੇਂ {{Audio|Eugen_Berthold_Friedrich_Brecht.ogg|'''ਔਇਗਨ ਬਿਆਟਹੋਲਟ ਫ਼ਰੀਡਰਿਸ਼ ਬ੍ਰੈਸ਼ਤ'''}}; 10 ਫ਼ਰਵਰੀ 1898 – 14 ਅਗਸਤ 1956<ref>{{cite web | url=http://www.britannica.com/EBchecked/topic/78614/Bertolt-Brecht | title=Britannica | accessdate=24 May 2015}}</ref>) ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਇੱਕ [[ਜਰਮਨ]] [[ਕਵੀ]], [[ਨਾਟਕਕਾਰ]], ਥੀਏਟਰ [[ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ]] ਅਤੇ [[ਮਾਰਕਸਵਾਦ|ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ]] ਸੀ। ਇਹ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। → ਠੀਕ ਕਰੋ

==ਜੀਵਨ==
ਬਰੈਖ਼ਤ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਫਰਵਰੀ 1898 ਨੂੰ [[ਜਰਮਨੀ]] ਦੇ ਬਾਵੇਰੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ [[ਔਗਸਬਰਗ]] ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੇਰਥੋਲਡ ਫ਼ਰੀਡਰਿਸ਼ ਬ੍ਰੈਖ਼ਤ ਇੱਕ [[ਕੈਥੋਲਿਕ]] ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਇੱਕ [[ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ]] ਸਨ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਦਾ ਜਨਮ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਹੁਣ ਉਹ ਘਰ ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੇ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਪੇਪਰ ਮੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ [[1914]] ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੀ ਮਾਂ ਕਾਰਣ ਉਸਨੂੰ [[ਬਾਈਬਲ]] ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਨੇ ਔਗਸਬਰਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਮੁਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਨੂੰ 1917 ਵਿੱਚ [[ਮਿਊਨਿਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ]] ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ। [[ਪਹਿਲਾਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ|ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ]] ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਸਾਲ ਉਹ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਡਾਕਟਰੀ ਦੀ ਪੜਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੰਮ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਜੀਵਨ ਭਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਛਾਏ ਰਹੇ। ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਰਾਹੀਂ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਖ਼ਾਸਾ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ।

30 ਜਨਵਰੀ 1933 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਹਿਟਲਰ ਦਾ ਜਰਮਨੀ 'ਤੇ ਕਬਜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੀ ਅੰਤਹੀਣ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦਾ ਸੱਚ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸੁਹਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਲਿਖਦਾ ਰਿਹਾ।

ਸੋਧ ਸਾਰ (ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕੀਤੀ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ):

ਜੇ ਤੁਸੀਂ "ਸਫ਼ਾ ਸਾਂਭੋ" ਬਟਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ਼ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਅਤੇ ਨਾਲ਼ ਹੀ ਆਪਣੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ CC-BY-SA 3.0 ਅਤੇ GFDL ਲਾਈਸੈਂਸਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ।

You agree that a hyperlink or URL is sufficient attribution under the Creative Commons license.

ਸਫ਼ਾ ਸਾਂਭੋ | ਝਲਕ ਵਿਖਾਓ | ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਿਖਾਉ | ਰੱਦ ਕਰੋ

ਬਰਤੋਲਤ ਬਰੈਖ਼ਤ

ਬਰਤੋਲਤ ਬਰੈਖ਼ਤ (ਜਰਮਨ: [ˈbɛɐ̯tɔlt ˈbʁɛçt] (ਸੁਣੋ) **ਬਿਆਤੋਲਤ ਬ੍ਰੈਸ਼ਤ**; ਜਨਮ ਸਮੇਂ *ਔਇਗਨ ਬਿਆਟਹੋਲਟ ਫ਼ਰੀਡਰਿਸ਼ ਬ੍ਰੈਸ਼ਤ* (ਮਦਦ·ਜਾਣੋ); 10 ਫ਼ਰਵਰੀ 1898 – 14 ਅਗਸਤ 1956[1]) ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਜਰਮਨ ਕਵੀ, ਨਾਟਕਕਾਰ, ਥੀਏਟਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ [ਓਹਲੇ]

੧ ਜੀਵਨ
੨ ਰਚਨਾਵਾਂ
੨.੧ ਗਲਪ
੨.੨ ਨਾਟਕ
੩ ਹਵਾਲੇ

'ਬਰਤੋਲਤ ਬਰੈਖ਼ਤ'

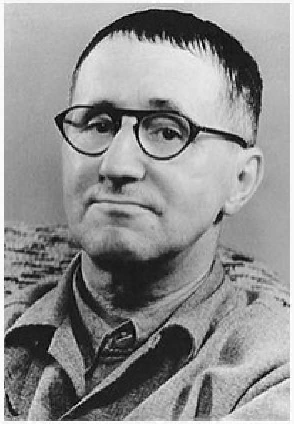

ਜਨਮ: 10 ਫ਼ਰਵਰੀ 1898
ਔਗਸਬਰਗ, ਜਰਮਨ ਸਲਤਨਤ

ਮੌਤ: 14 ਅਗਸਤ 1956
ਪੂਰਬੀ ਬਰਲਿਨ, ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ

ਕਾਰਜ_ਖੇਤਰ: ਜਰਮਨ ਕਵੀ, ਨਾਟਕਕਾਰ ਅਤੇ ਥੀਏਟਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ

ਰਾਸ਼ਟਰੀਅਤਾ: ਜਰਮਨ

ਭਾਸ਼ਾ: ਜਰਮਨ ਭਾਸ਼ਾ

ਜੀਵਨ [ਸੋਧੋ]

ਬਰੈਖ਼ਤ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਫ਼ਰਵਰੀ 1898 ਨੂੰ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਬਾਵੇਰੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਔਗਸਬਰਗ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੇਰਥੋਲਡ ਫ਼ਰੀਡਰਿਸ਼ ਬ੍ਰੈਖ਼ਤ ਇੱਕ ਕੈਥੋਲਿਕ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ ਸਨ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਦਾ ਜਨਮ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਹੁਣ ਉਹ ਘਰ ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੇ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਪੇਪਰ ਮੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ 1914 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੀ ਮਾਂ ਕਾਰਣ ਉਸਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਬਰੈਖ਼ਤ ਨੇ ਔਗਸਬਰਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਮੁਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਨੂੰ 1917 ਵਿੱਚ ਮਿਊਨਿਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ। ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਸਾਲ ਉਹ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਡਾਕਟਰੀ ਦੀ ਪੜਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੰਮ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਜੀਵਨ ਭਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੇ ਛਾਏ ਰਹੇ। ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਰਾਹੀਂ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਖ਼ਾਸਾ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ।

30 ਜਨਵਰੀ 1933 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਹਿਟਲਰ ਦਾ ਜਰਮਨੀ 'ਤੇ ਕਬਜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਰੈਖ਼ਤ ਦੀ ਅੰਤਹੀਣ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦਾ ਸੱਚ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸੁਹਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਲਿਖਦਾ ਰਿਹਾ।

ਮਈ 1955 ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਲੈਨਿਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਮਾਸਕੋ ਵਿੱਚ ਹੀ 14 ਅਗਸਤ 1956 ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਰਚਨਾਵਾਂ [ਸੋਧੋ]

ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ